

ΕΝ ΑΙΓΙΝΗ, ΤΕΤΑΡΤΗ, 25 ΙΟΥΛΙΟΥ 1828.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ.

Ο ΑΚΤΑΚΤΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΩΝ ΑΥΤΙΚΩΝ ΣΠΟΡΑΛΩΝ

Πρὸς τὸν Κύριον Κωνσταντῖνον Ι. Δουζήναν.

Δὲν σε κρύπτω τὸν νοῦν μου οὔτε τὰ αἰσθήματά μου, ὡς εἰς ἀπόκρισιν τῆς πρὸς ἐμὲ ἀναφορᾶς σου σὲ βεβαιῶ, ὅτι θεωρῶν τὸν λογαριασμόν, τὸν ὁποῖον ὡς πρῶτον δημογέρων ἔδωκας, ἐχάρη ἡ ψυχὴ μου βλέπων ὅτι, ὡς ἡ τάξις τοῦ ἐπιχειρήματός σου δὲν ἦτον ἡ πλέον ἀρκυῖα, ὡς πρὸς τὴν ἐκθεσιν, ὅμως κατ' οὐσίαν ἔδειξε τὸ ἐντιμὸν τοῦ χαρακτήρός σου, διότι τὰ περισσεύματα δὲν ἔκρινας οὔτε ἔλαβες ὡς ἰδικά σου, ἀλλὰ τοῦ κοινῶς χρήματα νομίζωντάς τα, ὡς ἦτον, ὡς τοιαῦτα παρέδωκας εἰς τοὺς διαδόχους σου. Ἐν ταύτῳ ἐλυπήθην ὅμως, βλέπων ὅτι ἀνθαιρέτως ἐμισθώσατε αὐτοὶ τὸν ἐκπαιδευτήν σας, καὶ διὰ μῆνας τρεῖς ἀφαιρέσατε ἐκ τοῦ ταμείου τῆς κοινότητός σας γροῖσια 900.

Ἀγαθέ μοι Κωνσταντίνε, ἡ λύπη, ἡ ὁποία κατέλαβεν τὴν ψυχὴν σου, εὐθὺς ὅπου ἤκουσας ὅτι ἐγὼ ἀπέδωκα ἡμᾶς πρᾶξιν τοιαύτην, μ' ἀπέδειξε, καὶ μ' ἐκατέπειθε ὅτι, εἰ ὡς νεώτερον, τὸ παράδειγμα τῶν πρεσβυτέρων συντρόφων σου σ' ἔφερεν ἔξω τῆς εὐθείας οδοῦ, ἡ ἐκδήλότης τῆς ψυχῆς σου ἀνυπομόνως σὲ παρεκίνησε νὰ ἀπορρίψῃς τὸ λάθος, καὶ νὰ μηδενίσῃ τὴν εὐθύνην σου.

Χαίρομαι ὅτι δὲν ἐλανθάσθην κρίνωντάς σε· καὶ ἡ ἐντιμότης, καὶ ἡ θερμὴ προθυμία, μὲ τὴν ὁποίαν ἐδιώκεις τὴν πρᾶξίν σου, σ' ἀβύωσαν διόλου πρὸς ἐμὲ, καὶ ἐὰν τούτο σπεύδω νὰ σοὶ δώσω διὰ τῆς παρούσης μου ἑγγραφῆς μαρτυρίαν τῶν αἰσθημάτων μου πρὸς σέ.

Τῇ 20 Ἰουλίου 1828, ἐν Πόρῳ.

Β. Α. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

Τῷ Στρατάρχῳ τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος
Πρὸς τοὺς πολίτας τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, τοὺς παρευρισκομένους εἰς τὰ διάφορα ἐλεύθερα μέρη.

Περιστάσεις γνωσταὶ ὑπεχρέωσαν τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἀνατολικῆς Στερεᾶς νὰ ἀπομακρυνθῶσι πρὸς καιρὸν ἀπὸ τῆς ἐγκαλούμενης τοῦ πολέμου, τὰ βάρη καὶ τὰς κατὰ τὴν ἐπιχειρήσασιν διατυχίας τοῦ ὁποίου ὑπέφερον γενναίως εἰς τὸ διάστημα τῶν χρόνων.

Ἡ Σ. Κυβέρνησίς μας θεωροῦσα σπουδαῖον τῶν μελλόντων ἐργασιῶν τῆς ἀντικείμενης τῆς ἐλευθέρωσιν τούτων, ἐστράτευσε ὑπὸ τὸν κανονισμόν τῆς ὑπ' Ἀρ. 180 πολιτικῆς διατάξεως ἐν πολυἀριθμῳ σῶμα ἀνδρείων ἐπαινητῶν, τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὁποίου ἡξιώθη νὰ ἐμπι-

στευθῇ ἀπὸ τὸν Μάρτιον τοῦ τρέχοντος χρόνου.

Σημαχτικὰ αἷτια ἀνέβαλον μέχρι τοῦδε τὴν κίνησιν τοῦ σώματος τούτου. Δραστήριος ἡ Ἀξιόσεβαστος Κυβέρνησίς μας ἐπρόβλεψεν ὅλα του τὰ μέσα καὶ μετὰ τὰς περικυκλούσας αὐτὴν δυσκολίας διὰ τὴν προτέραν τοῦ ἐσωτερικοῦ παραλυσίαν, καὶ μετὰ διέταξε νὰ ἐπαλῶ εἰς ἐνέργειαν ἅμεσον πόλεμον. Γνωρίζων πληρέστατα, ὅποιαν χρεωστῶ ξεχωριστὴν εὐπειθειαν, προθυμοποιούμεναι καὶ καυχώμαι ταύτοχρόνως νὰ πραγματοποιήσω τὰς διαταγὰς τῆς, διὰ νὰ δώσω πραγματικώτερας τὰς ἐνδείξεις, ἀφ' ὅσας θέλει διαβεβαίωθῇ δικαιομένη τὴν πρὸς ἐμὲ ἐμπιστοσύνην τῆς.

Δὲν λανθάνει κανένα ὁ χαρακτηριστικὸς ζήλος σας πρὸς τὴν πατρίδα· θεμελιούμενος εἰς τοῦτον, δὲν ἀμφισβάζω ὅτι θέλετε προθυμοποιηθῇ πολὺ περισσότερον τώρα, θεωροῦντες τὴν πατρικὴν πρόνοιαν τῆς Σ. Κυβερνήσεώς μας, καὶ ἐπακουμβούντες εἰς τὰς βάσεις, αἱ ὁποῖαι ἐμψυχώνουσι τὰς νέας στρατιωτικὰς ἐπιχειρήσεις. Ἡ τωρινὴ ἐκστρατεία θέλει δώσει τὴν κρίσιν εἰς τὸ Ἀνατολικὸν Ὑμῆμα τῆς Ἑλλάδος. Χρεωστοῦσι δὲ καθεὶς ἀπὸ τοὺς πολίτας τῶν ἐπαρχιῶν τούτων νὰ πραγματοποιήσῃ καὶ τώρα τὸν ἐμφωλευόμενον πατριωτισμὸν εἰς τὴν ψυχὴν του.

Ἀπ' ἀρχὰς τοιαύτας ἀρμώμενος προσκαλῶ εἰς τὸ στρατόπεδον ὅλους, διὰ νὰ μὴ μείνωσιν ἀξικατάκριτοι δεαταὶ τῆς ἐκστρατείας, ἐνῶ μάλιστα πρόκειται ὁ ἀγὼν ὑπὲρ τῶν ἰδίων πατρίδων τῶν, ἀλλὰ νὰ συντελέσωσιν, οἱ μὲν δυναμένοι νὰ ἐπιπορευθῶσι, μὲ τὰ ὅπλα, οἱ δὲ φρόνιμοι γέροντες, μὲ τὰς συμβουλὰς καὶ τὰς ἐπιρροίας τῶν. Δὲν ἐλπίζω καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους νὰ ἴδω ἐσθραμένον τὸν ἔρωτα πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἀπὸ τὰς ψυχὰς τῶν ὁμογενῶν μας ἐκείνων, ὅσοι ἐπρόσφερον αἱματὰ πολλὰ εἰς τὸ θυσιαστήριον τοῦ ἀγῶνος, ἐνέδωκαν ὅμως εἰς τὰς δεινότητας τῶν τρομερῶν περιστατικῶν, διὰ νὰ ἐπιτύχωσιν εἰς τὸν χρόνον εὐκαιρίας δεξιωτέρας. Ὅποια ἄλλη παρὰ τὴν παρούσαν ἤθελεν ὑποσχεθῇ εἰς αὐτοὺς τὴν ἀνάκτησιν τῆς πολιτικῆς ὑπάρξεώς των;

Εἶμαι διατεταγμένος ἀπὸ τὴν Κυβερνήσιν μου νὰ συνιστῶ δημογεροντίας εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐκεῖνας, ἀφ' ὅσας ἤθελεν λείψει καταπιεζόμενα τὰ διεσπαρμένα λείψανα τῶν βαρβάρων. Αἱ ἐπιτυχίαι μᾶς προμηνύονται κατ' εὐχὴν. Ἡ δὲ Κυβέρνησίς μας θεωροῦσα ἀντάξια τὰ ἀποτελέσματα τῶν εὐχῶν καὶ τῶν μεγάλων ἐξόδων τῆς, θέλει δοκιμάσει καὶ ἄλλην, ὅχι ἀσήμαντον, εὐχαρίστησιν παρατηροῦσα τοὺς προκριτωτέρους καὶ φρονιμωτέρους τῶν ἐλευθερουμένων ἐπαρχιῶν ἐπιφορτιζόμενος τὴν πολιτικὴν διοικήσιν των μέχρι τοῦ διορισμοῦ τῆς νομίμου ἀρχῆς τῶν.

Ἐκπληροῦται ἤδη ἐκ μέρους μου τὸ χρέος ἐκείνο, τὸ ποῖον ὑπαγόρευεν ἡ Δέσις μου, καὶ ἀποβλέπει αὐτὴν κατὰστασίν σας· λείπεται δὲ εἰς ὑμᾶς νὰ ἀποδείξετε καὶ πάλιν τὰ πατριωτικά σας αἰσθήματα, καὶ νὰ θυσιάσετε ὀλίγους ἀκόμη κόπους εἰς τὸ νέον στάδιον τοῦτο, τὸ ποῖον θέλει συστήσει στενωτέραν τὴν ὑπόληψίν σας εἰς τὸ πνεῦμα τῆς εὐτυχῶς ὑπαρχούσης Κυβερνήσεώς μας.

Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Στρατοπέδου τῶν Μεγάλων,

Τῇ 21 Ἰουλίου, 1828.

Ὁ κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα Στρατάρχης
Δ. ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ.

ΕΓΧΩΡΙΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

Ἐξ Αἰγίνης, 24 Ἰουλίου.

Χθὲς περὶ τὸ δειλινὸν ἔφθασεν ἐνταῦθα ἐκ Πόρου ὁ ἑκτακτὸς Ἐπίτροπος τοῦ Τμήματός τῶν Βυζείων Σποράδων Κύριος Βιάρος Α. Καποδίστριας.

— Τὰ ἐκ Πελοποννήσου γράμματα ἀναγγέλλουν ὅτι οἱ ἐκ Κορώνης ἀναχωρήσαντες πρὸ καιροῦ Γκέγκιδες, οἵτινες εἶχον διευθυνθῇ, ὡς εἶναι γνωστὸν, πρὸς τὰς Πάτρας, δὲν ἔλαβον κάμμίαν φιλοξενίαν οὔτε ἄσυλον ἀπὸ τοὺς ἐν ἐκείνῳ τῷ φρουρίῳ Τούρκους. Οἱ ἀποστάται ἐμελέτων, ὡς φαίνεται, νὰ βάλουν εἰς χεῖράς των αὐτὸ τὸ φρούριον, διὰ νὰ τὸ κρατήσουν, ὡς ἐνέχουν τῶν μισθῶν, τοὺς ὁποίους χρεωστεῖ εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰσραήμης, ἀλλὰ μὴ δυνηθέντες νὰ ἐκτελέσωσι τὸν σκοπὸν των, ἐπέπεσον ἐξαίφνης εἰς τὸ φρούριον τὸ ἐν τῷ στομίῳ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου κείμενον, καὶ τὸ ἐκυρίευσαν διὰ τῆς βίας.

Ἐκ Ναυπλίου, 20 Ἰουλίου.

Κοινολογεῖται ἐνταῦθα ἡ εἰδήσις ὅτι ὁ ἐν Πάτραις Ἀχμέτ πασας ἐφοιμήθη ἀπὸ τοὺς ἀποστατήσαντας Ἀλβανούς διὰ τοὺς κατ' αὐτῶν δεσποτικούς ἐλέγχους του. Αὐτοὶ κατακρατοῦν τὸ καστέλι τοῦ κόλπου καὶ ζητοῦν τροφὰς ἀπὸ τὴν Βοστίτσαν.

Ἡ πανστρατιᾷ εἰς Πάτρας μετάβασις τοῦ Ἰσραήμης ἔχει σκοπὸν τὴν καταδίωξιν καὶ τιμωρίαν τῶν ἀποστατησάντων Τούρκων· ἀλλ' ὑποπτευόμεθα τι περισσότερον.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐκ Βουκορεστίου, 30 Μαΐου Ν.

Οἱ ἐν Ἰσραήλ πολιορκούμενοι ἐζήτησαν τριήμερον ἀνακωχὴν, ἥτις δὲν τοὺς ἐδόθη παρὰ τῶν Ῥώσων. Τὸ φρούριον εἶναι προσέτι εἰς καλὴν κατάστασιν, καὶ κατὰ πολλὰ ἐφωδιασμένον ἀπὸ ζωτροφίας. Τὸ Γιούργιον δὲν εἶναι περικυκλωμένον. Οἱ Τούρκοι κατεκλείσθησαν εἰς αὐτό. Ὀλίγα στρατεύματα εὐρίσκονται κατὰ τὸ παρὸν εἰς Βουκορέστιον. Ἐξεκίνησαν τὴν 28 ἐν τάχει 5,000 ἄνθρωποι διὰ τὴν Μικρὰν Βλαχίαν, διότι ἤκούσθη ὅτι οἱ Τούρκοι εἶχον συναθροίσει στρατεύμα εἰς Καλεφάτι κατέναντι τοῦ Βιδδινίου, καὶ ὅτι ἐμελλον νὰ καταστήσωσιν ἐκεῖ ἀπομερισμένον τι στρατόπεδον.

(Αὐστριακὸς Παρατηρητής.)

Δὲν εὐρίσκονται σχεδὸν πλέον Ῥωσικὰ στρατεύματα ἐνταῦθα. Ὅλα ἀνεχώρησαν εἰς τὴν Μικρὰν Βλαχίαν καὶ τὸν Δούναβιν. Ὁ στρατηγὸς Ρὸθ θέλει ἔχει τὴν διοίκησιν τῶν 40,000 ἀνθρώπων, οἵτινες ὑπάγουν νὰ διαβῶσι τὸν ποταμὸν τοῦτον κατὰ τὴν Ὀλτενίτσαν, διὰ νὰ προσβάλωσι τὴν Σούμλαν. (Ἐφ. τῆς Αὐγούστης.)

Ἐξ Ἰασίου, 31 Μαΐου.

Τὸ βομβάρδισμα τῆς Ἰσραήλας ἤρχισε τὴν 24 Μαΐου.

ου, καὶ τὴν 26 μέγα μέρος τοῦ φρουρίου ἐπυρραιολεῖτο ἐπὶ δέκα ὥρας.

Ὁ σύμβουλος τῆς ἐπικρατείας Κόμης Στρόγονοφ υἱὸς τοῦ προῆν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ῥωσικοῦ Πρέσβευς, ὁ σύμβουλος τῆς ἐπικρατείας Μύλλερ, καὶ ὁ αὐλικὸς σύμβουλος Στρούφ, καὶ οἱ τρεῖς ἀνήκοντες εἰς τὸν κλάδον τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων, ἔφθασαν εἰς Ἰάσιον τὴν 25 Μαΐου. Πρὸσμένον δ' ἐκεῖ καὶ τὸν σύμβουλον τῆς ἐπικρατείας Στούρτζαν καὶ τὰ λοιπὰ ὑποκείμενα, διὰ νὰ ὑπάγουν ὅλοι ὁμοῦ εἰς Βουκορέστιον, ὅπου θέλει ὑπάγει ἐπομένως καὶ ὁ Κόμης Νεσσελρόδης, καὶ θέλει κατασταθῇ ἐκεῖ ἡ καθέδρα τῆς Γραμματείας.

Ἐκ Λονδίνου, 6 Ἰουνίου.

Αἱ διατάξεις τοῦ νέου Ὑπουργείου δὲν ἐτελείωσαν εἰσέτι. Ἡ μέλλουσα πολιτικὴ τοῦ συμβουλίου εἶναι ἀβέβαιος. Οἱ φίλοι διίσχυρίζονται, διὰ νὰ τὴν κάμουν εὐπρόσδεκτον, ὅτι δὲν θέλει παρεκτραπῇ κατ' οὐδὲν ἀπὸ τὸ φιλελεύθερον σύστημα, τὸ ὁποῖον ἤκμαζεν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κυρίου Κάνιγκος καὶ ἐπὶ τῆς διοικήσεως τοῦ Κυρίου Ἰσκιέσωνος. Καὶ τῶντι αἱ γενόμεναι προσπάθειαι διὰ νὰ κρατήσουν εἰς τὰ ὑπουργήματά των τοὺς φίλους τῶν τελευταίων τούτων φαίνεται ὅτι ἐπιβεβαιώνουν τὴν γνώμην ταύτην. Ἀλλὰ καὶ τί ἀποδείχνει πάλιν ἡ εὐγενὴς καὶ ἀκαμπτος ἀρνήσις τοῦ νὰ μείνωσιν εἰς τὰς τάξεις των ὑπὸ τὸν Δούκα Βελλινγκτῶνα εἰμὴ τὴν πεποιθησὶν των ὅτι θέλει ἀπυρρίφθῃ τὸ σύστημα, μετὰ τοῦ ὁποίου εἶχον συνδεθῇ; Δὲν ἐμπιστεύονται εἰς τὰς ὁμολογίας τῆς πίστεως τοῦ Ὑπουργείου, ὁποῖον συνεκροτήθη. Φοβοῦνται δὲ μήπως ἡ συγκατάθεσις ἡ ἐγγχώρησις τῶν ὑποληφθῇ ὡς ἀποπονήσις τῶν ἀρχῶν των, καὶ τοῦτο κατὰ τὴν γνώμην των ἤθελεν εἶναι τὸ νὰ θυσιάσωσι τὴν ὑπόληψιν των χωρὶς νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὸ κοινὸν καλόν. Ὁ λόρδος Δύδλες εἶναι κατὰ τὴν Δέσιν καὶ τὰ προτερήματά του ὁ σημαντικώτερος τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες παρεκινήθησαν νὰ διατηρήσωσι τὴν τάξιν των. Αἱ αὐταὶ παρακλήσεις ἔγειναν ἀνωφελῶς εἰς τὸν Κύριον Φραγκλάνδ Λεβὴν, εἰς τὸν Κύριον Βιλμὸτ Ὀρτωνα καὶ εἰς τὸν Κύριον Καλκράφτ. Ἐπρέσβευσαν δὲ καὶ εἰς τὸν λόρδον Ἀγγλεσὴν, διὰ νὰ τὸν καταπείσωσι νὰ μείνῃ εἰς τὸ ὑπουργήματά του. Εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις τῆς Ἰσλανδίας νομίζομεν ὅτι οὗτος δὲν θέλει λείψει ἀπὸ τὰ χρεῖα του συγκατανεύσαι νὰ μείνῃ εἰς αὐτό. Ὁ Κύριος Πήλος διστάζει καὶ ἐνδοιάζει. Γνωρίζομεν ὅτι ἐνδοιάζει. Βλέπομεν τοῦτο εἰς τὰς διακεκομμένας ὁμιλίαις του, εἰς τὰς ἐκφράσεις τῆς λύπης περὶ τοῦ Κυρίου Ἰσκιέσωνος, καὶ εἰς τὸ ἀόριστον, τὸ ὁποῖον ἐμφαίνεται εἰς τοὺς λόγους καὶ τὴν διαγωγὴν του. Ἐὰν ἡ ἀλλαγὴ τοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον αὐτὸς οὗτος φαίνεται ὅτι φοβεῖται, ἔγεινε, καὶ εἰς τὸ στρατιωτικὰ μέτρα καὶ αἱ πολιτικαὶ ἀυστηρότητι ἀρχίσουν, αὐτὸς θέλει ὑποπέσει πρῶτος.

Αἰνάκη διασαφίσεων παρίσταται. Ἐὰν δὲ αὐταὶ εἴπω φιλελεύθεροι καὶ συνδιαλλακτικαί, τοῦτο θέλει ἐμπόδισαι τινὰς τοῦ νὰ ἀμαυρωθῶσιν ἀπὸ νομιμωτάτας ὑποψίας· ἀλλ' εἰς οἱ σκοποὶ τοῦ ἐνεστώτος Ὑπουργείου εἶναι διάφοροι, ἐὰν δὲν φρονοῦν ἄλλο εἰμὴ νὰ ἐνώσωσι τοὺς φίλους τῆς αὐτῆς ἐξουσιότητος, τοὺς παραδοξογνώμονας καὶ τοὺς διεφθαρμένους ὑπὸ τὸ στρατιωτικὸν σύστημα, ἐὰν σθέσωσι τὴν φῶς, ἐὰν καταφρονήσωσι τὰς ἐλπίδας τῆς πατρίδος, ἢ φυλάττωνται καλῶς! Τὸ ἔθνος θέλει προετοιμασθῇ.

τίστασιν συνταγματικὴν, ἢ εἰς ἀντίστασιν χριστι-
Κατὰ τὴν δευτέραν περίστασιν θέλει ὑποφέρει
τομονῆς ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον δὲν δύναται νὰ εἰ-
μὴ ὀλιγοχρόνιον· διότι τὸ φῶς θέλει ἐλ-
θεῖν, εἰς δὲν ἀναδοθῇ ἔσθην.

1 τοῦ αὐτοῦ. — Ὁ Κύριος Ἰωάννης Βὺλξ διωρίσθη
ἀρχηγὸς τοῦ ἐν Ἱρλανδίᾳ στρατεύματος ἀντὶ τοῦ
Γεωργίου Μουρράη διωρισθέντος ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν
Ἀποκρίσεων. (Χρόνος.)

9 τοῦ αὐτοῦ. — Ἐκτεταμέναι διασαφίσεις ἔγειναν εἰς
τὴν συνέλευσιν τῶν Κοινῶν περὶ τῶν νεωστὶ γενομένων εἰς τὸ
Συνεδριόμας μεταβολῶν. Ὁ Κύριος Ὑσκισσων δι-
ηγήθη ὅτι εἶχε στείλει πρὸς τὸν Δούκα Βελλικοτῶνα
ἐπιστολὴν, εἰς τὴν ὅποιαν ἐξηγοῦσε τὸ πολίτευμα του,
καὶ τὸν ἐπρόβαλλεν ὅτι θέλει δώσει τὴν παραίτησίν του,
εἰς δὲν ἐκρίνε τοῦτο ἀναγκαῖον. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν
ὁ Κύριος Ὑσκισσων ἐξεπλάγη καθ' ὑπερβολὴν, ὅταν ἔμα-
θεν ὅτι ὁ Δούξ εἶχε καθυπερβάλλει τὸ ἰδιαίτερον τοῦ-
το καὶ μυστικὸν γράμμα εἰς τὴν ὄψιν τοῦ βασιλέως,
ὡς ἂν ἦτο τακτικὴ παραίτησις. Ὁ Κύριος Δυδλες καὶ
ὁ λόγος Πάλμερστον ἐπαρουσιάσθησαν πολλάκις παρὰ
τῶν πρώτων ὑπουργῶν διὰ νὰ τὸν κάμουν νὰ γνωρίσῃ τὴν
ἀπάτην, εἰς τὴν ὅποιαν ὑπέπεσεν· ἀλλ' ἀπεποιήθη στα-
θερῶς τὸ νὰ δώσῃ ἄλλην ἐξηγήσιν εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ
συνάρχου του.

Ὁ Κύριος Ὑσκισσων ἀπένειμε τὴν ἐκ τοῦ Ὑπουργείου
ἔξωσίν του (διότι δὲν παρητήθη, λέγει,) εἰς κόμμα τι, τὸ
ὅποιον μὲ ἀνησυχίαν βλέπει πᾶσαν ἐλευθερίον πολιτι-
κὴν καὶ τὴν ἐλαχίστην πρίοδον τῶν φώτων. Οἱ λόγοι
οὗτοι διήγειρον ζαῖρας ἐπευφημίας.

Ὁ Κύριος Πήλος ἀπεκρίθη πρὸς τὸν Κύριον Ὑσκί-
σωνα μὲ εὐνοϊκωτάτας ἐκφράσεις. Βλέπουν ὅτι ἀκόμη
θέλει νὰ λογίζεται φίλος τοῦ παλαιοῦ συνάρχου του.
Διαμαρτύρεται ὅτι καμμία μεταβολὴ δὲν θέλει γένει
εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἢ ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς Ἀγγλί-
ας· ἀλλέως δὲ, ἤθελε παύσει καὶ αὐτὸς αὐτὸς νὰ συν-
εδριάξῃ εἰς τὰ διαβούλια. [Ἐφ. τῆς Λαυσάνης.]

Ἐκ Βιέννης, 11 Ἰουνίου.

Γράμματα ἐκ Στεφανουπόλεως ἀπὸ τὴν 4 τοῦ ἐνεστῶτος
λέγουσι ὅτι εἶχεν ἀνοιχθῇ ἔμπροσθεν τῆς Ἰβραήλας ἡ δευ-
τέρα περάλληλος, καὶ ὅτι ἀπὸ τὴν 23 τοῦ παρελθόντος
εἶχον ἀρχίσει νὰ κανονικοῦν τὸ φρούριον εἰς διάρρηξιν.
Ἡ δὲ φρουρὰ ἦτον ἐκ τούτου τὸσον ἀνήσυχος, ὥστε εἶχεν
ὑψώσει λευκὴν σημαίαν καὶ ἐζήτησε τριήμερον ἀνακωχὴν,
τὴν ὅποιαν δὲν ἐπέτυχεν. Ὁ Μέγας Δούξ Μιχαὴλ ὁ διοι-
κῶν αὐτοπροσώπως τὴν πολιορκίαν εἶχε πλησιάσει κατὰ
τὸ πρῶν τῆς 23 εἰς τὸ φρούριον, διὰ νὰ παρατηρήσῃ τὰς
ἐργασίας, καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν ἀκολουθῶν του ἐφονεύθησαν
ἀπὸ τὸν τουφεκισμόν τῶν πολιορκημένων. Οἱ Τούρκοι ὑπερ-
ασπίζονται γενναίως, ἀλλὰ δὲν θέλουν δυνηθῇ ν' ἀντιστα-
θῶσιν εἰς ἐχθρὸν τὸσον ἀνώτερον. [Ἐφ. τῆς Αὐγούστης.]

Ἐκ Παρισίων, 16 Ἰουνίου.

Ἀπὸ προχθὲς διεσπάρη φήμη ὅτι ὁ Κύριος Δελα-
βουρδοναὶ μέλλει νὰ λάβῃ τὸν τόπον τοῦ Κυρίου Ρουὰ
εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας· ὁ Κύριος Ἀλέξις
Δελαβίλλης τὸν Κύριον Δελαφερρόναϊ εἰς τὸ ὑπουργεῖον
τῶν Ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων· ὁ Κύριος Ραβέξ τὸν Κύριον
Τυβὸν Δενευβίλλην εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν.

(Ἐφ. τῆς Λαυσάνης.)

Παρατηρήσεις τινὲς ἀναγκαῖαι εἰς τὸ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ τοῦ 50 Ἀρ. τῆς Γεν. Ἐφημ.
τῆς Ἑλλάδος.

Πρὸς τοὺς Συμπολίτας μου.

Ὁ Κ. Γ. Ἀθανασίου, ἀναγγέλλων εἰς τὸ κοινὸν τῶν
Ἑλλήνων [διὰ τοῦ Προγράμματος τῆς 5 ἡδὴ με-
σοῦντος μηνός] τὴν ἀπὸ τὸ Γαλλικὸν μετάφρασιν συγ-
γράμματός τινος ἐκ τῶν τοῦ Κ. Βενθάμου, ζητεῖ ταυτο-
χρόνως συνδρομητὰς, ἡγοῦν χρήματα [ἔστω ὅτι καὶ μὴ
ἐπὶ χεῖρας], διὰ τὴν ἐκδοσιν τούτου, κτλ.

Ἡ ἀγγελία αὕτη τὸσον ἔντιμος διὰ τὸν μεταφραστὴν,
ὅσον χρήσιμος καὶ διὰ τοὺς ὁμογενεῖς, πρέπει βέβαια
νὰ παρακινήσῃ ὅλους τοὺς ἀληθῶς φιλεκάλους καὶ φιλο-
μούσους νὰ ὑπακούσωσι μετὰ προθυμίας εἰς τὴν δικαίαν
αἴτησιν τοῦ Κ. Γ. Ἀθανασίου, καὶ ν' ἀνταποκριθῶσιν
ἐπαξίως εἰς τὸν ζῆλον τούτου διὰ τε τῆς φιλοτίμου
αὐτῶν συνδρομῆς, καὶ διὰ τῆς πρὸς αὐτὸν προσέτι ὁμολο-
γίας τῆς πολλῆς τῶν εὐγνωμοσύνης. Ἀλλ' ὅμως, πρὶν γίνῃ
καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἄλλο, προτοῦ δηλαδὴ καὶ χρήματα νὰ με-
τρηθῶσι καὶ εὐχαριστίαι ν' ἀποδοθῶσι, δίκαιον εἶναι, μὲ
φαίνεται, νὰ προηγηθῇ ἔρευνά τις ἀκριβὲς ἐξίσου καὶ
ἀπαθὲς εἰς τὰ τοῦ διαληφθέντος Προγράμματος,
καὶ τοσοῦτον μᾶλλον, διότι οὐχὶ ὀλίγων ὁμογενῶν βλάβη
μέλλει νὰ προκύψῃ ἀναμφιδόλως καὶ δυσφαισκειᾶ, ἀνίσως
τὸ ἔργον τοῦ μεταφραστοῦ ἤθελε [παρ' ἐλπίδα] φανῇ
ἐπὶ τέλους ἀσύμφωνον μὲ τοὺς σημερινούς ὑπὲρ αὐτοῦ
λόγους του. Τῶν ὁμογενῶν λοιπὸν τὸ συμφέρον ἔχουσαι
πάντοτε ἀντικείμενον κ' αἱ εὐχαί μου καὶ πᾶσαι αἱ πράξεις
μου, πρέπον ἐνόμισα νὰ δημοσιεύσω κρίσεις μου τινὰς
εἰς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Πρόγραμμα, τὰς ἐφεξῆς:

Καλῶς γνωρίζων τὸ ὅποιον λέγει ὁ Κ. Γ. Ἀθανασίου
ὅτι μετέφρασε σύγγραμμα τοῦ Κ. Βενθάμου, ὑποπτεύω,
ὡς ἐκ τῶν ὅσα παρετήρησα ἡδὴ εἰς τὸ εἰρημένον σύν-
τομον Πρόγραμμα, ὅτι ὁ μεταφραστὴς οὗτος δὲν
εὐδοκίμησε κατ' εὐχὴν εἰς τὸ ἔργον του. Τὸ σύγγραμμα
τοῦτο φέρει ἐπιγραφὴν "Traité de Législation Ci-
vile et Pénale", τοιούτοις "Πολιτικῆς καὶ Ποι-
νικῆς Νομοθεσίας Πραγματεῖαι..."

Ἡ μόνη μεταβολή, ἥτις ἡδύνατο ἴσως νὰ συγχωρηθῇ
πρὸς τὸν Κ. Γ. Ἀθανασίου (ἂν μετέφραζε τοῦλάχιστον
τὴν ἐπιγραφὴν, ὡς ἐγὼ), ἤθελεν εἶσθαι, ἂν ἔλεγε Πραγ-
ματεῖαι ἀντὶ Πραγματεῖαι, ἡγοῦν ἂν μετεχει-
ρίζετο τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν ἀντὶ τοῦ πληθυντικοῦ.

Πιθανὸν νὰ εἴπῃ οὗτος ὅτι, ἐπειδὴ καὶ ἀλλαχοῦ εἰς
τὸ σύγγραμμα φαίνεται τις ἐπιγραφὴ, ἡ "Principes de
Législation" ὅ ἐστι "Νομοθεσίας Ἀρχαί", οὗ-
τος εἰς τὸν τόπον τῆς λέξεως Traité μετέθεσε τὴν λέξιν
Principes, καὶ κατὰ τοῦτο ἔκαμε τὴν μετάφρασιν τῆς
ἐπιγραφῆς. Ἀλλ' ὅμως, παρεκτός ὅτι τοιαύτη μεταβολὴ
καὶ μεταθέσις δὲν τὸν ἦτο συγκεχωρημένη, καὶ εἰς μετά-
φρασιν μάλιστα (κ' ἐνῶ προσέτι οὐδ' αὐτὸς ὁ Συντάκτης
τοῦ Κ. Βενθάμου Κ. Δυμόντος τὴν μετεχειρίσθη, διότι
δὲν τὴν ἔκρινε καταλληλοτέραν), ἂς παρατηρήσωμεν ἂν
τοῦλάχιστον καὶ ἡ κατ' αὐτὸν, τὸν Κ. Γ. Ἀθανασίου,
ἐπιγραφὴ "Principes de Législation Civile et
Pénale" μετεφράσθη καλῶς παρ' αὐτοῦ διὰ τῆς εἰς
τὸ Πρόγραμμα ἐπιγραφῆς "Στοιχεῖα τῆς
νομοθεσίας τῶν ἰδιωτικῶν καὶ ἐγκλημα-
τικῶν Νόμων..."

Στοιχεῖα, δὲν εἶναι προσφυῆς λέξεις τῆς Γαλλικῆς λέξεως, Principes: τοῦλάχιστον προσφανεστέρᾳ καὶ γενικωτέρᾳ, καὶ πολὺ πλέον εὐληπτος καὶ συνήθης εἶναι ἡ λέξις, Ἀρχαί. Β', ἡ προηγουμένη ἀλήθεια γίνεταί ἐπαισθητοτέρα, ὅταν διελήσωμεν τὴν μεταφράσασιν τὴν λέξιν, Principe, δηλαδὴ τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν τοῦ Principes: εἰς τοιαύτην περίστασιν δὲν δυνάμεθα καὶ ἀλλήλως τὰ ἐκφρασθῶμεν πλὴν διὰ τῆς λέξεως Ἀρχή, καὶ οὐχί ποτε Στοιχεῖον· τοῦτο ἔπραξε καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ Κ. Γ. Ἀθανασίου, ὡς φαίνεται εἰς τὸ Πρόγραμμά του παρακατιῶν, εἰπὼν "ἀρχὴν ψηλαφητὴν, τὴν ἀρχὴν τῆς ὠφελείας...". Τίνος ἕνεκα λοιπὸν, ἐνῶ οἱ Γάλλοι ἔχουν μίαν καὶ τὴν αὐτὴν λέξιν δι' ἐν καὶ τὸ αἰὶν πρᾶγμα, ἡμεῖς τὰ νοστιμευθῶμεν τὴν χρῆσιν μιᾶς λέξεως διὰ τὸν ἐνικὸν, καὶ ἑτέρας διὰ τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος; ἢ τάχα δὲν φέρει τοῦτο σύγχυσιν, καὶ πολλήν; Διστάζω νὰ πιστεύσω ὅτι καὶ οἱ Κινέζοι αὐτοὶ ἔχουν δύο σημεῖα διὰ τὸ καθ' ἑκάστον πρᾶγμα, μ' ὅλον ὅτι ἔχουν τοσαύτην ἀπέραντον ὀνοματολογίαν, ὥστε ἀποθνήσκουν εἰς τὴν Κίνα οἱ ἄνθρωποι πρὶν φθάσουν νὰ μάθωσι τὴν ἰδίαν των γλῶσσαν. Γ', τὸ ἄρθρον "τῆς", τὸ ὅποιον ἔπεται μετὰ τὴν λέξιν, Στοιχεῖα, εἶναι περιττὸν διότι τὸ Γαλλικὸν ἄρθρον, de, εἶναι ἀόριστον, καὶ προτεθὲν τῆς λέξεως, Legislation, δίδει ἀόριστον σημασίαν εἰς τὴν λέξιν αὐτήν, ἡγουν Νομοθεσίας καὶ οὐχί τῆς Νομοθεσίας. Ὁ συγγραφεὺς Βενθάμης, καὶ ὁ Συντάκτης τοῦτου Δυμόντος, δὲν νοοῦν ὀρισμένως ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν Νομοθεσίαν, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ ἀορίστως τὴν ἐπιστήμην. Δ', ἡ λέξις "τῶν ἰδιωτικῶν", ἀντὶ τῆς Γαλλικῆς, Civile, εἶναι παραπολὺ ἰδιαίτουσα καὶ ἄχρηστος· ὅσοι μέχρι τοῦδε τὴν μετέφρασαν, ἔπραξαν, ὡς ἐγὼ ἀνωτέρω. πολιτικὸν θάνατον, πολιτικὸν ἐπάγγελμα ἢ ὑπουργημα ἢ ἀξίωμα, πολιτικαὶ φυλακώσεις, λέγει καὶ ὁ σοφὸς Κοραῆς μας μεταφράζων τὰ τῶν Γάλλων, Une poire civile, L'emploi civil, κτλ. Ε', ἡ λέξις "ἐγκληματικῶν", εἶναι ἀνοίκειος, διότι δὲν ἐξηγεῖ τὴν λέξιν Pénale. Ἐγκλήματα ὀνομάζονται οἱ Γάλλοι Les crimes, καὶ ὅταν ὁ τοῦ Βενθάμου Συντάκτης ἤθελε διελθεῖν νὰ μεταθέσῃ τὴν λέξιν Pénale, εἶχε καλῶς τὴν λέξιν Griminelle, ἀλλὰ δὲν τὸ ἔκαμε. ΣΤ', ἡ ἐσχατὴ λέξις τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ Κ. Γ. Ἀθανασίου "νόμων", εἶναι καὶ ἄτοπος καὶ περιττὴ, διότι εἰς τὴν Γαλλικὴν ἐπιγραφὴν δὲν ὑπάρχει λέξις lois παντελῶς.

Ἰδοὺ ἱκανῶς ἤδη ἐξηγημένη ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ μεταφρασθέντος παρὰ τοῦ Κ. Γ. Ἀθανασίου συγγράμματος. Καθεὶς ἐπιληρησφόρηθῃ, μὲ φαίνεται, ὅτι ὅσαι λέξεις τὴν συγκροτοῦν, τόσα ἄτοπα καὶ διεκρίθησαν ἀδιαφιλονεικῶς εἰς ταύτην. Καὶ αὕτη μὲν ἦτο ἡ κατὰ τὰς λέξεις κρίσις. Ἀλλ' ἂς ἴδωμεν νῦν καὶ τῆς ἐννοίας τὸ ὅλον Γαλλιστί, καὶ εἰς αὐτὴν ἐν ταύτῃ τὴν γλῶσσάν μας θεωρούμενον.

Στοιχεῖα τῆς Νομοθεσίας τῶν ἰδιωτικῶν καὶ ἐγκληματικῶν νόμων. Ἐστὼ ὅτι κατὰ τὸν μεταφραστὴν μας τοῦτο θέλει νὰ φανερώσῃ Γαλλικὴν ἐπιγραφὴν τὴν Principes de Legislation des lois Civiles et Criminelles ou Pénales. Ἐρωτῶ τὸν μετα-

φραστὴν, καὶ ὅσους ἐκ τῶν ὁμογενῶν γνωρίζουν τὴν εἰρημένην ξένην διάλεκτον, ἂν ἡ φράσις αὕτη ἔχῃ καλῶς οὐχί. Ἀκούω τὴν ἀπόκρισιν τούτων· φαντάζομαι κ' ἐκείνου τὴν σύγχυσιν.

Στοιχεῖα τῆς Νομοθεσίας τῶν ἰδιωτικῶν καὶ ἐγκληματικῶν νόμων. Τῆς Νομοθεσίας οἱ Νόμοι (ἡγουν τὸ Ἀόρατον μὲ τὸ Ὁρατὸν, ἢ Ἐπιστήμη ὁμοῦ καὶ τὸ Πρᾶγμα), ἰσοδυναμεῖ κάλλιστα μὲ τὸ "Ράβδος ἐν γωνίᾳ, ἄρα βρέχει", καὶ τίποτε περισσύτερον.

Αἱ κρίσεις μου ἤθελαν ἐπεκταθῆν ἐπὶ πολὺ, ἀν' ἐπασχολούμην νὰ τεχνολογήσω λεπτομερῶς καὶ τὰς ἐννοίας καὶ τὰς λέξεις ἐν ταύτῃ τοῦ μεταφραστοῦ Γεωργίου Ἀθανασίου, τὰς ὁποίας μεταχειρίζεται θέλων νὰ φανερώσῃ ἰδίως τὰς εἰς τὸν τρίτον τόμον τῆς συγγραφῆς τοῦ Βενθάμου περιεχομένας τέσσαρας πραγματείας. Ὅθεν ἀρκεῖ, νομίζω, νὰ δείξω τὸ ἄτοπον τῆς ἐπιγραφῆς μόνης τῆς τετάρτης, καὶ οὕτω θέλουν εὐκόλως κρίνειν οἱ ὁμογενεῖς, ἂν ἡδυνάμην νὰ παρατηρήσω παρόμοιον τι καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τῶν τριῶν.

Αὕτη περιορίζεται εἰς μὲν τὸ Γαλλικὸν οὕτω, "Une générale d'un corps complet de lois"· ὁ περὶ οὗ δὲ ὁ λόγος μας μεταφραστὴς τὴν ἐξηγεῖ, "Ἰδέαι γενικαὶ περὶ τίνος σώματος ἐντελοῦς νομοθεσίας." Ἀλλὰ τὸ "Περὶ τίνος", εἶναι ἐνταῦθα ἀνοίκειον, διότι τὸ Γαλλικὸν d'un δὲν εἶναι ἀόριστον παντελῶς, ἀλλὰ ὀρίζει· μάλιστα ἐξ ἐναντίας τὸ πρᾶγμα, σημαίνει ἓνα, τοῦ ὁποίου ἡ γενικὴ κάμνει ἓν ὅς ὡς ἐξεύρουσι καὶ τὰ παιδιά μας], δηλαδὴ ἓν ὅς σώματος, καὶ εἰς τὴν γλῶσσάν μας ὅταν εἴπωμεν μόνον σώματος, εἶναι, μὲ φαίνεται, ἀρκετόν· τὸ περὶ τίνος ἄρα, κατ' ἐπανάληψιν, ἔξω ὅλως διόλου· παρεκτὸς τούτου, αὐτὸς ὁ Κ. Βενθάμης ἐξακολουθεῖ ἀμέσως (εἰς τὸν εἰρημένον γ' τόμον) τὴν ἐκθεσιν τῶν αὐτῶν ἰδεῶν καὶ σχεδίων τοῦ τοιούτου Σώματος.

Τὸ "Ἐντελοῦς", εἶναι προσέτι ἐξηγημένον κακῶς· διότι τὸ complet δηλοῖ πλήρες· τὸ parfait μόνον φανερώνει Τέλειόν τι ἢ, ὡς λέγει ὁ μεταφραστὴς, Ἐντελέστι· ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν ἔχομεν πλὴν complet· τὸ ὅτι δὲ ὁ Κ. Βενθάμης εἶναι μακρὰν τῆς ιδέας τοῦ νὰ δώσῃ σχέδιον Τελείου ἢ Ἐντελοῦς σώματος νόμων, τοῦτο μαρτυρεῖται τρανῶς ἀπὸ ὅλας του τὰς σοφὰς ἐπίσης καὶ πολυαριθμούς συγγραφὰς, ὅπου ἄλλως πως δὲν ἐκφράζεται λαλῶν περὶ νόμων εἰμὴ les meilleurs lois possibles, ἡγουν "τοὺς καλλιτέρους δυνατοὺς νόμους."

Ἡ λέξις "Νομοθεσίας", εἶναι ὡσαύτως ἰδίᾳ ἰδέᾳ τοῦ μεταφραστῆ μόνον· καθότι τὸ κεῖμενον λέγει de lois, τουτέστι Νόμων· καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ λογικόν, ἐπεὶ δὴ "Σῶμα πλήρες Νομοθεσίας [ἀντὶ Νόμων]", καταντᾷ κ' ἐνταῦθα νὰ ὁμοιάσῃ αὐτὴς μὲ τὴν, ἐν γωνίᾳ ράβδον, ἡγουν συγχέειται ἡ ἐπιστήμη μὲ τὸ πρᾶγμα.

Καὶ ταῦτα μὲν, ὡς ἐκ τῶν διαφόρων ἐπιγραφῶν τῶν πραγματειῶν, ὅσας ὁ Κ. Γ. Ἀθανασίου μετέφρασε, καὶ τὰ ὅποια δὲν ἀποδίδουν, μὲ φαίνεται, χαρακτῆρα σπουδαῖον εἰς τοὺς ὅσους κατέβαλεν ἤδη ἀγῶνας περὶ τὴν μετάφρασιν· ἂν τις, ΔΙΑΚΑΛΗΜΙΑ [Τὰ λοιπὰ ἀκολουθεῖ]